

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 4

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, JANUARY 6, 1939

LETO XLII.—VOL. XLII.

Meslna vlada in organizacije na delu, da pričabijo čim več gostov na obisk v Cleveland

"The Come to Cleveland Committee" si je nadel nalog, da letos napne vse svoje sile in pridobi čim več konvencij za Cleveland, da pride čim več gostov v mesto in da Cleveland proda čim več svojih izdelkov.

Razni klubki so pravkar naredili obšireni program za izboljšanje mesta, parkov in drugih ugodnosti. Predvsem se bo mestna vlada s pomočjo mnogih organizacij zavzela, da postanejo kulturni vrtovi pravi kras Cleveland.

Med drugim nameravajo letos v Clevelandu izvršiti sledeče izboljšave: Nova zrakoplovna postaja v dolenjem delu mesta. Ustanovitev državnega publicitetnega urada za oglaševanje Clevelanda po Ameriki.

V počast Mr. Zormanu

V nedeljo 15. januarja bodo imeli clevelandski Slovenci pomembno slavlje, prirejen bo namreč banket našemu skromnemu, pa toliko bolj zaslужnemu možu, pesniku, skladatelju in našemu buditelju, g. Ivanu Zormannu. Banket bo prirejen ob priliku, ko bo Jugoslovanski univerzitetni klub sprejel g. Zormanina v svojo sredo kot časnega člana, kar bo prvi enak slučaj, kar ta klub obstoji.

Banket bo prirejen v hotelu Hollenden, začetek ob osmih zvezcer. Vstopnice za banket so v predprodaji v našem uredništvu, pri vseh članih klubov, pri Mr. A. Grdinu, pri dr. A. Urankarju; cena \$2,00 za osebo.

Program za ta večer je tako inčno in zanimivo izbran. Stolovnati bo dr. James W. Mally, glavni govornik bo sodnik g. Frank J. Lausche. Predsednik kluba, g. Wm. Vidmar bo predstavil slavljenca in časnega člana, g. Zormanna. Za glasbeni program bo skrbel dr. Wm. J. Laušche z asistenco Mrs. Josie Laušche-Welf in Miss Mary Udovich ter Mr. Louis Grdinu.

Izredna slavnost obeta biti prav ljubko-domača in narod je vabljen, da si nabavi vstopnice ter prisostvuje ta večer, da domo vsaj nekoliko priznanja našemu velikemu narodnjaku, našemu pesniku in vzgojitelju, g. Ivanu Zormannu.

Seja Škrjančkov

Starši mlad, pesvskoga zborna "Škrjančki" so vladljivo prošeni, da se gotova udeležijo letne seje, ki se vrši v nedeljo 8. jan. ob 2. uri pop. v Slov. društ. domu na Recher Ave. Volitev odbora, priprave za prihodnjih koncert in splošne koristne zadave so na vrsti.

Proti vojni

Senator Clark je včeraj v Kongresu vložil predlog, ki naj se spremeni poznej v dodatek k ameriški ustavi in ki pravi, da niti kongres ne sme napovedati vojne v Ameriki, razven če ni narod tozadjevno glasoval. Vojno se napove lahko le, ako so Zediljene države napadene.

Poštni roparji

Tajni detektivi zvezne vlade so doslej arretirali deset sumljivih oseb v zvezi s tativno izvršeno te dni v poštni postaj B na 57. cesti in Euclid Ave. Med drugimi prijetimi osumljenici je tudi neki pomožni pismonoš, ki je bil že pred kratkim sprejet v službo.

Povečanje zoologičnega vrta. Vprizoriti cvetlično razstavo v Clevelandu. Pokazati gostom vse vrline, ki jih nudijo ljudem clevelandski muzeji. Pomagati manjšim trgovcem do boljšega obstanka.

Vpeljava vsakovrstnih sportnih tekem v mestnem stadiionu in v areni, kar naj privabi tisoče gostov vsak mesec v Cleveland. Zgradil se bo ogromen spomenik v spomin v svetovni vojni padlim Clevelandčanom.

Javni promet, tako z busi kot z uličnimi karami se mora izboljšati. Ljudem se mora dati več ugodnosti za kopanje v poletnih mesecih. Vse to bi privabilo stotisoče ljudi v mesto in bi dajalo tisočerim zaslužek, ki ga sedaj nimajo.

Naši postavodajalci

Washington, 5. januarja.

Kdor misli, da se nahajajo v

kongresu samo "fest fantje"

se zelo moti. Več kongres-

manov je tam starih precej

nad 70 let, in dva sta že pre-

koračila 80. leto. Dve tretini

vseh kongresmanov two-

rijo odvetniki, ostali so tr-

govci, zdravniksi, profesorji

in znanstveniki. Kongres-

man Mansfield iz Texasa je

hrmom, da ga vsak dan na vo-

ziku pripeljejo v zbornico,

kongresman Wheeler iz dr-

zave Connecticut je zgubil

obe nogi, James Fay iz New

Yorka ima eno samo nogo,

docijn je sedem kongresman-

ov, ki so slepi na eno oko, a

kongresman Matt Dunn iz

Pennsylvanije je popolnoma

slep.

Governer in relif

Prihodnji teden pošteje novi

governer John Bricker poslanico

državnih zbornic glede relifa. Go-

verner bo zahteval, da zbornica

odredi vse potrebno, da se relif v

državi Ohio reši vsaj za dve leti.

Dosedaj je državnih zbornic

vsake tri meseca reševala

to vprašanje in mesta mnogo-

krat niso imela na razpolago po-

trebnega denarja. Toda kje bo

novi governer dobil denar za relif,

ki naj zaleže za dve leti, je pa

drugo vprašanje. Svetka, ki je

potrebna za relif v državi Ohio

za dve leti znaša najmanj \$30,-

000,000.

V nedeljo pa k lovcom!

V nedeljo večer gremo pa na

lovske ples in srnjakovo večerjo

v Slovenski dom na Holmes Ave.

Take vrste zabava je samo en-

krat na leto in zato se je pa tudi

ne sme zamuditi. Preskrbite si

pravočasno vstopnico pri tem ali

onem članu Euclid Rifle kluba.

Zadnjič v naselbini

V nedeljo bo četrtič in zadnjič

igrana v naselbini prelepa dra-

ma "Župnik iz cvetočega vinogra-

da," ki jo vprizori Svetovidski

oder. Svetujemo vam, da ne za-

mudite videti to igro, ker tako

lepe še niste videli na slovenskem

odru. Začetek točno ob 7:45 zve-

cer v novi šoli sv. Vida.

Taft je plačal

Robert Taft, novo izvoljeni re-

publikanski senator iz države

Ohio, je plačal več za izvolitev

kot sploh kak drug senator v kon-

gresu. Izvolitev je veljala Tafta

\$159,451. Dosedanji senator de-

mokrat Bulkley je porabil za vo-

livno kampanjo samo \$45,000.

*Vprašajte za nagradne list-

ke Progresivne trgovske zveze.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, JANUARY 6, 1939

Govor Roosevelta naletel na precej prijateljev pa tudi več nasprotnikov

Washington, 5. januarja. akcijonarni senatorji hiteli zatrjevati, da bodo znižali relif.

Videti je sicer, da bo kongres dovolil predsedniku dovolj de-

narja, da vodi relifno akcijo do konca fiskalnega leta, to je, do 30. junija. Kaj pa pride potem, je veliko vprašanje, katerega ni

kongres danes ne more odgovoriti.

Predsednik je bil sicer sijajno pozdravljen, ko je stopil v zbornico poslancev in glasno so ga pozdravljali, ko je odšel, toda tekom čitanja predsednikove poslanice ni bilo opaziti običajnega navdušenja med navzočimi.

Ko je Roosevelt poudarjal nevarnost, katera preti Ameriki od strani morja, so kongresmani tiho poslušali. Mnogi so se najbrž čudili, če je v resnicu napad na Ameriko od strani kake tujezemške sile mogoč.

Navzoči republikanci in demokrati so pa ploskali, ko je Roosevelt izjavil, da je potrebljeno globoko znižati mnoge vladne aktivnosti, med njimi zlasti relifno podporo, ako kongres želi, da stroški ne bodo presegali dohodkov.

Ko je pa predsednik poudarjal, da mora kongres prevzeti tudi odgovornost za posledice, ako zniža vladne aktivnosti in da nastane vprašanje, katere aktivnosti naj se znižajo, tedaj so kongresmani svečano molčali.

"V očigled današnjega položaja," je dejal predsednik, "je skoro nemogoče odpraviti gotove vladne aktivnosti, kot n. pr. relif." Toda kljub tej izjavi so re-

Dobra služba

Myrna Smith, ki je bila privatna tajnica governerja Martinja Daveye, je bila te dni po Daveyu imenovana za članico parolnega odbora države Ohio. Kot taka bo imela letno plačo v znesku \$6,000. Kot privatna tajnica governerja je dobivala \$6,500 na leto. Mrs. Smith je prva ženska članica parolne komisije, ki priporoča jetnike v državnih zaporedjih v pomiloščenje.

Dober prosekutor

Okraini pravnik v Clevelandu Frank Cullitan pravi v svojem letnem poročilu sodniji, da bo njegov urad uspešen v 91 odstotkih slučajev, da so bili zločinci spoznani krivim in obsojeni. Cullitan je bil že trikrat izvoljen za državnega pravdnika in se govori, da bo letos kandidiral za župana.

Vreme

Včeraj smo imeli rekordno vreme v Clevelandu za mesec januar. Popoldne je kazal topomer 66 stopinj gorkote. Nikomur ni bilo treba v Florida, da vidi kako se človek počuti na soncu. Imeli smo v Clevelandu več kot pomladansko vreme. Okoli 4. ure je pa zapihal piš, ki je divjal do 40 milij na uro, dočim se je proti večeru shladilo na 50 stopinj.

Poroka

V soboto 7. januarja se poročita v cerkvi sv. Vida ob 9. uri zjutraj Mr. Frank Pureber in Miss Ann Bokar. Sorodniki in prijatelji so vabljeni k sv. maši. Iskrene čestitke mlademu paru!

Seja Slovana

V nedeljo ob osmih zjutraj ima važno sejo zbor Slovan in Držvenem domu na Recher Ave. Radi prenovitve Slov. društva doma na Recher Ave. se pevske vaje Škrjančkov ne vršijo v soboto popoldne.

Vaje "Škrjančkov"

Radi prenovitve Slov. društva doma na Recher Ave. se pevske vaje Škrjančkov ne vršijo v soboto popoldne.

Delavske organizacije proti rabi narodne garde v delavskih sporih in štrajkih

Washington, 5. januarja. C. I. O. delavska organizacija bo tokom leta posvetila največ zanimanja prizadevanju, da se narodne garde v posameznih državah ne klicejo več za nastop v delavskih sporih.

Pripeljalo se je n. pr. v mestu Massillon, Ohio, da je bilo na štrajku kakih 300 delavcev, pa je govor našel 1,500 vojakov, kar je prvič brez potrebe, drugič pa preveč potratno za državo.

Postava bi morala obenem tudi določati, da je država odgovorna za odškodnino za vsako škodo, ki jo povzroči narodna garda, kadar je poklicana na delo. Državljanji bi imeli pravico nastopiti s civilnimi tožbami.

Slovaki v silnem protestu proti Madžarom. Ogromne narodne manifestacije Slovakov

Praga, 5. januarja. Četniki Hlinka, napol vojaška organizacija Slovakov, je imela včeraj po vsej Slovaški ogromna zborovan

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznačalih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.

Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year,
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months;
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 4, Fri., Jan. 6, 1930

Reševanje problema brezposelnosti

Po mnenju strokovnjakov narodnega gospodarstva, ki so dolgo proučevali učinke odredb, katere je započela zvezna vlada za gospodarsko preobnovo Zedinjenih držav, rešuje Amerika svoje gospodarske probleme povoljno, dasi so uspehi tako počasni in bo vzelilo let, predno bodo v resnici postavili gospodarski položaj dežele na bolj trdna tla.

V letu 1932, pravijo ti ekonomisti, ki proučujejo gospodarsko življenje v Zedinjenih državah, je bilo do trinajst do petnajst milijonov Amerikancev brez dela in zasluga. Trgovine so izgubljale denar, tovarne so zapirale vrata, banke so propadale druga za drugo, in kar so si prihranili ljudje tukem prejšnjih let, je bilo polagoma izbrisanega iz proračuna narodnega premoženja.

Tisoče ljudi je zgubilo svoje domove, ker niso mogli plačevati niti davkov, niti obresti, še manj pa plačila na svoja domova. Izgnani so bili iz svojih stanovanj. Pomožnih akcij ali relifa, kot ga poznamo danes, tedaj še ni bilo, ker se tedanja administracija v Washingtonu pod Hooverjem ni zmenila za to potrebo. Ameriške ubožnice so postale prenapnjene. Krušne vrste, čakajoč na komad kruha, so bile nepregledne. Delavci so tavali iz države v državo, a ker niso mogli najti dela nikjer, so se naseljevali v Hooverjevih taboriščih ob žezeznicah, ali so si pa gradili skrupsane koče na mestnih smetiščih. Vsepovod so ljudje govorili o gospodarskem razsluhu v Ameriki. Bilo je celo dosti govoril o revoluciji. Strah je visel nad vso Ameriko kot črn oblak.

Toda dandanes, poudarjajo narodni ekonomisti, ne preti Zedinjenim državam več gospodarska in družabna propast. Banke so danes zdrave, ker imajo za seboj vso vladu, poslovne razmere so se nekoliko izboljšale. Danes je najmanj tri milijone ljudi več zaposlenih kot jih je bilo v letu 1932. Toda brez dela jih je končno skoro enako število, kajti prebivalstvo Amerike se je tukem zadnjih šest let povečalo — delavnino prebivalstvo, mislimo — odrasli so namreč otroci. Mnogo tisoč ljudi, ki so brez dela, dobivajo v raznih državah brezposelno zavarovalnino. Nekaj nad tri milijone ljudi je nadalje zaposlenih pri raznih vladnih podjetjih, ob primerem zaslужku in delu, ki ohranja njih samoljubje, delavnost in izurjenost. Ljudje imajo vsepovod nov obutek družabne sigurnosti.

Toda vzliz temu izboljšanju, pravijo ekonomisti, pa bomo imeli še nadalje mnogo brezposelnih med seboj. Ekonomisti poudarjajo, da Amerika, kot vse druge industrijske dežele, je imela brezposelnost, odkar so prevladovale industrije v deželi. Celo leta 1922, ob času največje prosperitete, smo imeli dva milijona brezposelnih ljudi.

Cimdalje večja raba in izboljšava strojev, ki prihranjujejo delo, prepodi vsako leto mnogo ljudi od dela. Mnogo onih, ki so jih stroji nadomestili, ne najde nikdar več novega dela. Mnogo drugih ostane dolgo brez vsakega dela. Poleg tega prihaja vsako leto radi vedno naraščajočega prebivalstva, vsako leto pol milijona novih delavcev na površje. To je pol milijona, ki so popolnoma novi delavci, potem ko smo že odsteli one, ki so umrli ali ki so postali prestari za vsako delo.

Skratka, vsako leto se potrebuje manj delavcev, da izvršijo isto količino blage in postrežbe, pa vendar je vsako leto več delavcev na razpolago. Očividno je edina rešitev v tem, da se zviša proizvodnja, dokler vsi delavci ne bodo zaposleni. Toda to je lažje reči kot izvršiti. Ekonomisti cenijo, če se vrnejo danes na delo vsi oni, ki so delali n. pr. leta 1929, ko je bilo skoro vse zaposleno, pa bi imeli še vedno sedem milijonov brezposelnih.

So pa druge mere, katere se lahko ukrnejo, da se zniža brezposelnost na minimum. Moramo se pobrati za zavarovanje brezposelnih in za pomoč odvisnim otrokom. Držati moramo mlade ljudi proti od tovaren, in sicer v šolah. Moramo znižati starost, ob kateri sme delavec dobivati starostno pokojnino. Skrajšati moramo dobo dela in povečati zaposlitve. Končno, nadaljevati se mora s programom javnih zgradb, da najdejo tam delo oni delavci, katerih ne morejo spreteti privaten družbe.

Brezposelnost, socialno bolezzen, bomo imeli vedno med seboj, kot trdijo ekonomisti. Toda kot bolezni tako tudi brezposelnost lahko kontroliramo. Do epidemije, kot se je to zgodilo leta 1932 ne sme več priti. Rabiti je treba preprečevalna in zdravilna sredstva, kot smo jih rabili zadnjih šest let.

Kaj pravite?

V imenu slovenskih farmarjev na Willardu, Wis. voči Kranje Tone srečno novo leto vsem Meniševcem na tem in na onem svetu, to se pravi, to in onstran luže. Še posebej nam pa želijo Willardčani v tem novem letu malo več gibanja v nogah namreč, da bi jih obiskali na njih lepih in vzorčnih farmah. Pa bi bilo res imenito, kaj pravite, čes bi se nas zbral za en bus in bi šli pokusit willardski sir. Se reče, saj imajo oni prav tako daleč do nas, ampak oni so nas prvi povabili. Torej ameriška Menišija, zgani se!

Na obisku v stari domovini

8. V Kranjski gori in naprej do Logarske doline.
Piše Simon Šetina, Joliet, Ill.

Ker sem tudi jaz bil med izletniki SZZ, me je glavna predsednica, Mrs. Prisland, povabila naj opišem pot od Kranjske gore do Logarske doline, "da se bo slišal tudi moški glas," je rekla. Rade volje sem' se njenemu vabilu odzval.

Kraji, skozi katere smo potovali, so bili meni že nekoliko znani izza mladih let, nekoliko pa tudi iz mojih prejšnjih obiskov v domovini, vseeno sem pa pogled na nje znova vžival, nekaj že zato, ker sem se veselil dobrega vtisa, ki so te pokrajine napravile na naše Amerikanke. Vse so občudovali, vsega se veselile. Kar se je meni čisto naravno zdelo, je bilo, posebno za mlajše, nekaj "wonderful."

Potovanje v domovino je bilo prav prijetno in moja hčerka Josephine in vnukinja Olga in Mildred sta rekli, da sem se vsaj za deset let pomladil.

Kako bi se ne, saj se nam je dobro godilo in v prijetni družbi človek vse krive in težave pozabi. Upam, da bo Ženska zveza še kak izlet v domovino priredila in istotko upam, da bom tudi jaz s svojimi domačimi med njimi, ker tako veseli družbo še nisem imel. — Najlepše pozdravljam vse moje sopotnice in sopotnike, kakor tudi Mr. Zakrajška, ki nam je vse tako lepo oskrbel.

Sedaj pa naj pričenem z določenim popisom.

Po ogledu modernega in razkošnega Bleda, miRNA in skravnostnega Bohinja, prekrasnega Vintgarja in mične blejske okolice, smo izletniki nekako mislili, da smo tedaj videli približno vse naravne lepote slovenske zemlje, zlasti še, ko smo gledali mogočnemu Triglavu tako z Bleda kakor iz Bohinja naravnost v obličeju, seveda ob zdolaj gori. Toda naš voditelj, Mr. Zakrajšek, nas je zagotovljal, da je še veliko lepote skrite v Triglavskem pogorju, in g. prof. Trdan je pa še z večjim oduševljenjem podpirjal ta zagotovila, češ, le pojrite, le pojrite, ste še "malu" videli. Tako smo postali radovedni, kaj nas še čaka v tistem kotu od Jesenic.

Takrat je zagotovljal, da je še veliko nadaljevati pot v gore in tako smo ostali v Kranjski gori.

Določeno pa je bilo, da naša slednja jutro zgodaj odrinejo na Vršič in sicer samo one, ki se ne bojejo, a vse seveda le s pogojem, da ne bo dežja.

Sicer je naš voditelj, Mr. Zakrajška, da bi se z avtobusom lahko peljamo do Ruske kapelice, to je več kot polovico pota ter da je sončni zahod, zlasti pa jutranja zarja na vzhod na gorah nekaj nebesko lepega, nam ni dalo zadostne korajže, da bi se vtičali.

Naslednja naša postaja je bila v Tržiču, kjer so v starem delu tako ozke ulice, da je samo za debel las manjkalo, da ni naš avto obtičal med stenami.

Mesto leži ob Tržički Bistrici, ki je dovolj obilna in ima dovolj padca, da nudi dovolj sile za raznovrstne obrate,

ki rabijo gonilno silo, Tržič je zato precej živahnog industrijskega mesta. Po kratkem postan-

kot kdo drugi in neprestano hodijo nanje.

Naslednje jutro je bilo kakor nalač — prekrasno. Goli skalnatih vrhov so se svetili ko srebro v sneg v kotlinah pod njimi se je iskril kakor kup dijamantov. Jutro je bilo sveže kakor sama pomlad in zrak čist ko kristal in počutili smo se lahki kakor peresa. Več nas "taboječih" bi se premisilo in šlo na gore, toda bilo je prepozno. Vsa mladina in precej starejših se je namreč že precej zgodaj odpeljala proti Vršiču in tako smo mi ostali v dolini. Porabili smo ta čas za ogled Kranjske gore in okolične v nakup spominkov.

Okrug dveh pop. so se vrnila naše hribolazke z Vršiča. Pričakovali smo, da se bodo vrnili takoj utrujeni in zbiti, da ne bodo za nobeno rabo, toda pričakale so se s petjem in vse v zelenju in v velikimi šoppi planinskih cvetlic, zlasti rododendrona. Moji vnukinja sta kar zareli veselja tako tudi druge. Pripravljale so nam o gorskih lepotah ter da bi ne hotele obiska na gore zamuditi za nobeno ceno in mladina pa je trdila, da je dobila "thrill of their life." Bile so prav gori, kjer je italijansko-jugoslovanska meja, da so pili čaj z rumom v Erjavčevi koči, da so videle redke živine, ki se čez poletje pase v gorah itd. Povedale so tudi, kako je Mrs. Smoltz zgubila svojo petoto na poti na vrh in potem brez ene pete hodila do koče, kako si je sposodila druge čevljije pri oskrbnici Erjavčeve koče. Ko smo dospeli do Luč, se je pričelo že mračiti, in ker od tu naprej pot zaide k strugi Savinje in sem potem vije sedaj na desni breg Savinje in potem zopet na lev breg in tako dobre kakor kača, in to prav gori do Logarjeve doline, na vrh in potem brez ene pete hodila do koče, kako je moral Rafko bolj počasno voziti. V Logarjevo dolino smo dospeli že precej pozno zvečer ter dobili prenočišče v Aleksandrovem domu, ki obstoji iz treh stanovanjskih hiš, to je iz stare planinske koče, Vršnikove (upam, da se prav spominjam) hiše, in nove planinske koče. Nastanili smo se v vseh teh treh hišah.

Dolina ob gorenji Savinji se nepričakovanovo zelo razširi, gorje se nekako razmaknejo, ali kakor da bi se svet odpril in tu dobitje lepa polja in travnike, višje gori pašnike, nato sume in še višje gori gole gorske vrhove. Očividno je, da je moralo Rafko bolj počasno voziti.

In ker je bila tudi "Sem poklati z zelenega Štajerja, Tak veden korajzen vesel, se pa grdo in kisl drži, ta proč!

In ker je bila naša lepa slowa

ska pesem glavna sprememb valka na vsej poti od Njega

Yorka dalje, se razume, nas tudi ta dan ni zapustil.

Rajški Pesem je sledila pesmi in

njimi je bila tudi "Sem poklati z zelenega Štajerja, Tak veden korajzen vesel, se pa grdo in kisl drži, ta proč!

Pa resnično je zelen in lep

štajerski kos slovenske

je na delom

ŽUTI

Po nemškem Izvirniku K. Maya

Ko smo se umivali, je pravil lord:
"Kar se da danes opraviti, ne odlagaj na jutri, pravi pregovor, kajne, sir!"
"No, in —?"
"Darila sva kupila za Had-dedin —."

"Kupila —? Jaz vsaj nisem kupil nikakih daril!"

"Neumnost! Saj ste bili po-vleg! Še izbirali ste jih!"

"Pa, kupil jih nisem Sami ste jih plačali! Vaša so"

"Kaj še! Vi ste izbirali, jaz pa sem plačal, torej sva jih kupila oba! Tako je, kakor sem rekel! Ne ugovarjajte!"

"No, kaj pa je s tistimi da-ili?"

"Dajte jih Haddedinom."

"Jaz —? Vi ste jih kupili, ali če že hočete, plačali, sami jih razdelite!"

"Ne kvasite neumnosti! Jaz, David Lindsay, angleški lord,

kako naj jaz delim darila

in takimle arabskim damam?"

"Če mislite, da vi ne morete,

pač tudi jaz ne morem."

"Pshaw —! Vse, kar storite,

mi vam pristojti, bolje ko meni.

Ni bi le rad vedel, kaj naj pore-

čem, kaj naj jim povem —

Rajši grem nad levo, ko pa da

bi takimle arabskim damam

poklanjal darila!

Tako je! Če ne prevzamete

tistih neumnosti, jih vržem

po roči!"

Pa niso bile nikake "neum-

nosti," sama koristna, lepa in

deloma jako dragocena darila

je nakupil. Sem se že moral

ukloniti, sicer bi jih bil res

vrgel po roči!"

"No, pa dobro!" sem de-

jal. "Razdelil bom vaše darove.

Ampak s pavovim perjem se

ne bom liščil! Kot vaš zastop-

nik jih bom razdelil in vaše

druge bom povedal!"

"Imenujte kogar hočete, por-

tugalskega kralja ali lapland-

skoga ali zulukarskega cesar-

ja, da le vsak in vsaka dob,

kar je za njega in za njo na-

menjeno. Mene pa pustite pri

miru!"

Tak je bil moj lord!

Lotil sem se torej posla in

poklical Halefa, da sklice na-

te znanec.

Njemu samemu je poklonil

lord Lindsay dva lepa samo-

kreš in velik svilen šaš — ru-

to, ki si jo beduin ovije krog

turbana —. Ves srečen je bil.

Hanne, najlepša med ženami,

je dobila rožnato svileno oble-

ko, prstan, zlate uhane, zlato

ovratno verižico in lasni nakit

iz zlatih in srebrnih novcev.

Da je bila darila silno vesela,

tega mi pač ni treba omeniti.

Tudi Mohammed Eminove že-

ne so dobole darila in Hadde-

din, ki smo jih poznali od

drej. Seveda tudi na Omarja

ni pozabil in na njegovo ženo.

Mamlijiv duh po pečeni mla-

di kozletini in po drugih ku-

hinjskih dišavah je vel po ok-

lici našega šotorja. Postregli

so nam kar pod milim nebom,

kakor je v navadi v puščavi.

Posebnih jedi vam ne bom

popisoval, saj poznate beduin-

sko kuhinjo že iz mojih prej-

njih potpisov.

Po jedi naju je povabil

Amad el-Gandur v svoj šo-

tor, nekaj posebnega da nama

misli povedati, je pravil. Sta-

rejščine rodu so se zbrali, tudi

Malek, sejh Ateibov je bil po-

leg in Halef tudi. Veselilo me

je, da so med starejšine pova-

bili tudi Halefa. Znal si je pri-

dobiti ugled, čislali so ga, če-

dray ni bil Haddedin.

Po običajnih pozdravnih be-

sedah me je nagovoril Amad

el-Gandur:

"Emir, v važnem trenutku

si prispel! Ali se še spomi-

njas dneva, ko je padel moj

ote Mohammed Emin, sejh

Haddedin?"

"Zelo dobro se ga še spomi-

željam."

njam. Dvanajsti dan meseca

haziranja je bil."

"Tako je! Osem let je med-

tem minilo in nihče še ni bil

na njegovem grobu, da bi oprav-

il molitve, ki jih zapoveduje

prerok.

Sklenili smo, da pojdem v

kurdijске gore na očetov grob

in da opravim svojo dolžnost

in rod je odločil, da me bo

spremljala četa pogumnih mož

in da bomo opravili pobožnost

ob grobu Mohammed Eminu,

kakor se spodobi za takega ve-

likega sejha.

Danes popoldne ob času as-

ra sem mislil odrinuti z dvaj-

setimi možmi in sinoči smo ob-

hajali odhodnico. Zato so bile

naše straže utrjujene in tistim

posredom Abu Ferhan se je

posrečilo, da so nam ukradli

da poslušam prejšnje.

Ko je prišla ta vest tudi v Ame-

riku, so rojaki, spadajoči pod

žalostnogorski zvon, prav radi

prispevali svoj del, ter dali za

zvonove.

Z velikim užitkom in pa

zanimanjem sem poslušal sloves-

no pritrkavanje teh zvonov,

katerih pritrkavanja nisem sli-

šal vse do tistega jutra, ko sem

ležal v gornji sobi ter razmiš-

jal o prelepih spominih Bin-

košnega praznika v mojih mla-

dih letih. Sedanji zvonovi so

zelo dobro uglašeni, razen da

ni tako čist in brneč glas kot je

prejšnji, drugače pa prav

lepo pojo in se mi je zdelo kot

da poslušam prejšnje.

Ko je pritrkovanje ponehalo,

sem vstal, ter se odpravil, da

grem na Žalostno goro, kajti v

njeni cerkvi še nisem bil odkar

sem prišel iz Amerike. Sicer

sem še postal odkar na Žalostno

goro, kjer sem bil odkar na Žalo-

stno goro.

Na Žalostno goro — V zvo-

niku. — V cerkvi. — Žalost-

na gora. — Božidar Jakac. —

Na vasi. — Prevalje. — Pri-

Mežnarjevih. — S kolesom v

Horjul. — Janko Končan. —

Na Brezjah.

Domači, ki so me prav z ve-

seljem sprejeli, so me potem

spraševali, kako da se mi je

kaj godilo na tem potovanju.

Oče so pa dejali: "No, če se pa

ti ne boš nagledal sveta, se ga

tudi nihče ne bo," potem pa

pristavili: "Ja, kdaj boš pa

vendar kaj doma?" "Sedaj o

Binkoštnih praznikih bom do-

ma, potem pa zopet grem na

vzhod, predvsem v Sveti deželo.

Ko se povrnem od tam, potem

bom pa doma v kolikor mi

bo še preostalo časa," sem po-

javil.

Z velikim užitkom in pa

zanimanjem sem poslušal sloves-

no pritrkavanje teh zvonov,

katerih pritrkavanja nisem sli-

šal vse do tistega jutra, ko sem</p

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Kuhar sem, toda jaz ne morem svojega znanja primjerljati z umetnostjo gospoda Laferme.

—Kako dolgo ste že kuhar, gospod? — vpraša Laferme.

—Deset let. Služil sem v zelo dobrih hišah. Ali želite videti moja izpričevala?

—Ah, ni treba izpričeval! — ga hitro prekine stari Knudson. — Ako te jaz priporočam, sinko, ne rabiš ničesar.

—Njegova ekselencia ima polnoma prav, — potrdi Francoz. Toda kaj želite biti tukaj? Priznam vam, da ni lahko kuhati za cara.

ARENA

Jan. 10-14 le pet noči
SONJA HENIE

z njenim novim sporedom

Hollywood Ice Revue

Cene \$1.10, \$1.65, \$2.20 in v krogu

\$3.30. Vstopnice naprada: Arena Box Office in Bond Clothes, 416 Euclid.

VLOGE v tej posojilnic

so zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6225 St. Clair Ave. HEND. 5670

FINANČNO POROČILO

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

December 31, 1938

IMETJE

Gotovina na rokah in v bankah	\$ 75,570.39
Posojila na prve vknjižbe	683,304.65
Posojila na certifikate, itd.	877.15
Bančno posloplje	51,500.00
Zemljišča in hiše	128,224.18
Delnice Federal Home Loan banke	10,000.00
Vloge v drugih posojilnicah	22,300.00
Druge vknjižbe in računi	62.00
Prodane garantirane vknjižbe	29,542.98
Delnice v blagajni	2,676.51
 SKUPNO IMETJE	 \$954,057.86

OBVEZNOSTI

Hranilne vloge	\$644,748.65
Predujemi vlog Fed. Home Loan banke	99,375.00
Neizplačana posojila	6,564.35
Escrav račun	8,749.26
F. H. A. kredit	1,763.04
Razni krediti	874.60
Morebitni dobiček	700.00
Možna obveznost jamčenih vknjižb	29,542.98
 SKUPNE OBVEZNOSTI	 \$792,317.88

KAPITAL IN PREOSTANEK

Stalne delnice	\$ 78,808.77
Tekoče delnice	131.38
Rezerva za Federal Insurance	2,108.92
Nerazdeljeni dobiček	26,873.71
Posebna rezerva	5,817.20
Rezervni sklad, redni	48,000.00

SKUPNI KAPITAL IN PREOSTANEK \$161,739.98

SKUPNE OBVEZNOSTI, KAPITAL IN PREOSTANEK \$954,057.86

Vse vloge, ki so prinešene k nam do 14. januarja vključno, dobe obresti začenši s 1. januarjem 1939.

Hranilne vloge zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings and Loan Insurance Corporation, ki je institucija vlade Zedinjenih držav.

Tekoče obresti na hranilnih vlogah 3%

vijo štedilnik in prinesejo vse, kar je bilo treba.

Poznanski je začel kuhati, kakor da ni nikdar v svojem življenju ničesar drugega delal. Pomešal je nekaj začimb, razrezal veliki komad mesa, pomazal lonec z maslom ter ga nato postavil na ogenj.

Crež četr ure je bila juha gotova. Radovedno so se zbrali navzoči okrog štedilnika, a ko je Laferme poskusil juho, vzlikne, zadovoljno:

— Izredno! Redko kdaj je bila naša darska juha tako dobra!

Bojanovski je torej ostal v carski kuhinji kot dobro plaćani kuhar za kosilo.

— Predno odidem, bi hotel govoriti s svojim sorodnikom med štirimi očmi, gospod Laferme, — reče general.

— Moja soba vam je na razpolago, gospod general!

Knudson in Bojanovski vstopita v sobo in se glasno zasmajeta.

— To je res edini način, da ubežim tajni policiji, general!

— Vzlikne Bojanovski. — Tukaj me ne bo ničče iskal.

— Vam dolgujem svojo rešitev, dobrotnik moj! — Če ne bi bilo vas, bi bil že zdavnaj v pesteh svojih sovražnikov.

Ganjem objame general svojega mladega prijatelja.

— Sedaj te moram zapustiti, sinko, — reče on. — Pazi se, hodi pameten, da te ne ujamemo. — Zbogom, sinko, a če me boš rabil, veš, kje me boš našel. Par vrstic bo dovolj, da me obvesti.

— Zbogom, dobrotnik moj!

— Toda poznam Bojanovski in se skloni, da bi se vam morda to posrečilo, darska juha je skrivnost in jaz sem prepričan, da je ne boste mogli pripraviti razen če ste dober kuhar.

Toda Poznanski je že često slišal v Sibiriji od svojega tvariša o tej juhi ter odvrne:

— To je zelo lahko! Skuhal bom juho, aka boste tako doberi ter ukazali, da mi prinesetejo vse, kar potrebujem.

Laferme ukaže, naj pripravi-

sinko! Skrbel bom za njega —

odvrne general. — Po vsej priči ga bom sprejel v svojo sobo, ker bo mi sedaj zelo dolgočasno samemu.

General mu še enkrat stisne roko, ter odide, pa prosi cara za avdijenco.

V predobri se je nahajalo že mnogo ljudi, ki so s težnjo pričakovali, da jih vladar vseh Rusov sprejme in posluša. —

Toda ker je vladar pri vsaki avdijenci sprejel samo desetoro so mu dali seznam prisilcev v Aleksander je prekrit, ko so bili odveči.

Po nekaj minutah se vrne in pokliče neko ime.

Toda ni bilo Knudsonovo.

— Car hoče, da čakam — pomisli ta in stisne svoje ustnice. — Dobro, čakal bom! Slišal bom sam od njega, kaj se je zgodilo.

Stari general je potrežljivo sedel, ko je komornik imenoval drugo, tretje ime. Vedno znova je stopil komornik v sobo in pozval enega izmed obiskovalcev. Devetkrat so se že odprla vrata carjeve sobe, a general Knudson se je še vedno nahajjal v predobri.

Sedaj naposled pokliče komornik:

— Ekselencia general Knudson!

— Konečno! — vzlikne general, ter gre k carjevin vratom.

On potisne komornika na stran in mu reče:

— Ni treba, da greste pred menom! Bil sem češče tu, nego vi!

V trenutku je stal na pragu carjeve sobe.

On obstoji in po vojaško potzdravi.

Car je sedel pri svoji pisalni mizi, ves zatopljen v svoje delo in zdelo se je, da ni generala niti opazil.

Ta zakašlja.

Sedaj dvigne car glavo ter reče z glasom, iz katerega se videni koraki k mizi, kjer se je jasno slišalo, da ni mišljeno.

Obraz mu je bil rdeč od jeze.

On se vzravna ter gre z odločnimi koraki k mizi, kjer se je jasno slišalo, da ni mišljeno.

GARANCIJA

poštenosti in neoporekljive postrežbe v vsakem slučaju:

ČLANSTVO PROGRESIVNE TRGOVSKE ZVEZE

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave.

JOHN ASSEG, 15638 Holmes Ave.

B. BOLDIN, 14401 Thames Ave.

V. BERNOT, 16001 Holmes Ave.

FRANK ČERNE, 6401 St. Clair Ave.

FRANK CLARK, 16819 Waterloo Rd.

ANTON DOLGAN, 15617 Waterloo Rd.

JOSIP DOVGAN, 15805 Waterloo Rd.

B. GODEC, 16903 Grovewood Ave.

A. GRDINA & SONS, 15301 Waterloo Rd.

ANTON GUBANC, 16725 Waterloo Rd.

ANNA HABINC, 542 East 185th St.

HELEN DRESS SHOPPE, 414 East 156th St.

JOSEPH JAMES, 632 East 222nd St.

J. JANZEVIC, 542 East 152nd St.

FRANK JELECIĆ, 15302 Waterloo Rd.

FRED JAZBEC, 821 East 222nd St.

JOHN KAŠEK, 19513 Keweenaw Ave.

J. KRIŽMAN, Standard Trust Bldg.

JOSEPH KUHAR, 15611 Waterloo Rd.

LEO KAŠEK, 15708 Saranac Rd.

KUHEL BROS., 16312 Arcade Ave.

DR. WM. J. LAUSCHE, 15619 Waterloo Rd.

MRS. M. LOGAR, 17216 Grovewood Ave.

A. LOGAR, 928 East 222nd St.

J. MEDVED, 788 East 222nd St.

J. METLIKA, 14516 Sylvie Ave.

A. MRSNIK, 15609 Waterloo Rd.

JOE MODIC, 315 East 156th St.

FRANK MULLEC, 16811 Waterloo Rd.

ANTON OGRIN, 15333 Waterloo Rd.

JOS. PISKUR, 16801 Waterloo Rd.

LOUIS PIBERNIK, 830 Babbitt Rd.

VALENTIN PLEŠEC, 16823 Waterloo Rd.

JOS. POZELNIK, 15721 Waterloo Rd.

ALBIN PRIMC, 378 East 161st St.

F. RACE, SR., 448 East 158th St.

LUDWIG RADDELL, 15804 Waterloo Rd.

JOHN ROŽANC, 406 East 156th St.

RACKER'S BLUE FLASH, 18009 Waterloo Rd.

JOHN SIVEC, 16016 Parkgrove Ave.

FRANK SERSHEN, 15714 Waterloo Rd.

JOS. SACERICH, 16005 Waterloo Rd.